

[Baaga.]

Når ministeren ved fremsættelsen af lovforslaget benytter tidsfaktoren den 15. marts — datoen, som danner spærregrænsen for fremsættelse af lovforslag her i folketinget — som undskyldning for, at der ikke er blevet levnet lønningsrådet tilstrækkelig tid til at foretage en detaljeret gennemgang af lovforslaget før dets fremsættelse, så er det en meget dårlig undskyldning, eftersom der er gået mere end et år, siden Grønlandsudvalget af 1960 vedtog et skitseforslag til hovedlinjer for indkomstdannelse og erhvervs politik i Grønland. Ligeledes er det mere end et år siden Grønlands landsråd erklærede sig indforstået med, at nærværende forslag ville blive fremsat i folketinget. Der har således været endog særdeles god tid til at udarbejde forslaget. I virkeligheden burde det have været fremsat på et meget tidligere tidspunkt i denne samling.

De mange enkeltheder i lovforslaget skal jeg undlade at gøre til genstand for nærmere omtale her ved første behandling, ligesom jeg ikke skal tage stilling til Grønlandsudvalgets skitseforslag, hvor man foreslår en generel lønforhøjelse i Grønland på 10 pct. som forskud på en forventet produktivitetsstigning. I denne forbindelse har jeg bare lyst til at gøre den bemærkning, at for stats-tjenestemændene her i landet lyder noget sådant som et eventyr. Her må tjenestemændene år efter år affinde sig med, at deres lønninger til stadighed ligger langt under, hvad lønmodtagerne i de frie erhverv ved gentagne lønforbedringer eller på anden måde efterhånden er kommet op på.

Det konservative folkeparti erklærer sig villigt til at medvirke ved den videre behandling af lovforslaget i det høje ting.

Kirkegaard: På det radikale venstres vegne kan jeg give tilslutning til det lovforslag, som her er til første behandling. Jeg er enig med den hjøtærede minister for Grønland i de principielle synspunkter, ministeren har fremsat, og i den målsætning, som det drejer sig om. Efter mit skøn har ministeren og alle vi andre et godt grundlag at arbejde ud fra i det skitseforslag til hovedlinjer for indkomstdannelsen og erhvervs politikken i Grønland, som et sagkyndigt udvalg har udarbejdet og afgivet,

og som i øvrigt er optrykt som bilag til lovforslaget.

I dette skitseforslag nævnes det — og det er i øvrigt også blevet fremhævet af ministeren ved anden lejlighed i denne samling — at grønlændernes levestandard er næsten tredoblet i årene efter den sidste storkrigs afslutning. Det er jo en næsten utrolig hastig udvikling, der her er tale om. Men selv om denne udvikling er gået stærkt, så bør både grønlænderne og vi hernede indstille os på fortsat at forbedre vilkårene i Grønland, idet jeg mener, at det stadig væk er tiltrængt. Selv om det grønlandske erhvervs livs produktion ret ensidigt er forbundet med fiskeri og fiskeriprodukter, tror jeg der er muligheder for fremgang.

Spørgsmålet er så, hvordan vi bedst udnytter de foreliggende muligheder, og i så henseende tror jeg, at det lovforslag, som vi behandler her, giver et godt grundlag, men vi skal, som det er nævnt af tidligere ærede ordførere, naturligvis give lovforslaget en grundig behandling i et udvalg, så når vi også nok et resultat, som giver muligheder for, at tjenestemændene, den grønlandske befolkning og de såkaldte udsendte kan arbejde sammen til gavn for Grønland og den grønlandske befolkning.

I fortsættelse af disse mere principielle bemærkninger vil jeg gerne nævne, at jeg tror, at det på længere sigt er af afgørende betydning, at vi har en god skole i Grønland, at skolebørnene deroppe får den bedste mulige undervisning og oplæring, så god som de stedlige — på mange måder meget vanskelige — forhold gør det muligt. At børnene f. eks. lærer landets og befolkningens historie at kende, er en nødvendig forudsætning for den solidaritet, som den kommende tids problemer og fremskridt må bygge på. Jeg er sikker på, at disse fremskridt mere kommer til at bero på grønlændernes egen indsats end på den, vi er i stand til at yde henedefra. Det er ikke et resultat, der tæller, at nogle forholdsvis få grønlændere får relativt gode stillinger og en bedre løn end nu. Det er bedre vilkår for hele befolkningen, det drejer sig om, og dette kan vi ikke nå uden den solidaritet, jeg her har nævnt. Jeg erkender gerne og fuldt ud, at grønlændernes medbestemmelseret og medansvar er en uundværlig faktor